

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

EQUALITY
NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) AUGUST 19, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 195

RAZVOJ DOGODKOV NA BOJNIH IN POLITIČNIH FRONTAH

Komunikacije bombnikov med Ameriko in Afriko. - Aretacija francoskih senator- jev v Vichiju.

ODSKOK RUSKIH PADALCEV PRI HELSINKIH

Povsod vre nezadovoljstvo proti Nemčiji

LONDON, 17. avg. (ONA). — Masne aretacije vodilnih rumunskih politikov, ki so bile izvršene zadnje dni, smatrajo svobodni rumunski krogi v Londonu za pričetak pokreta, da Rumunci vržejo s sebe nacistični jarem, ki postaja vedno težji, čim bolj se kupičijo rumunske izgube v vojni z Rusijo.

V notranjosti Rumunije vre, kar je posledica neprestanega plenjenja od strani nacistov in brezobzirnih metod nacističnega Gestapa in vojaštva, katerih se poslužujeta pri gonji Rumuncev v vojno.

Rečeno je, da se Rumunci nočejo več boriti po okupaciji Bukovine in Besarabije, razen če jim Nemčija jamči ugodno reševanje transilvanskega vprašanja.

Da bi nekoliko ublažil nevoljo rumunskega ljudstva, je Hitler nedavno odlikoval rumunskega generala Antonescujca ter dovolil Rumuniji posojilo v znesku 400.000.000 mark, da more slednja nadaljevati vojno. To posojilo tvori dokaz, da postajajo Rumunija in ostale satelitske države. bankrotne že po prvih osmih mesecih vojne.

VICHY PREKINIL ODNO- ŠAJE Z JUGOSLAVIJO

VICHY, Francija, 18. avgusta. — Francoska vlada je včeraj uradno obvestila jugoslovanskega poslanika Božidara Pouriča, da Francija ne priznava več Jugoslavije in njeovega diplomatskega statusa. Ta gesta francoske vlade je v skladu nje geste v lanskem septembru, ko je prekinila svoje diplomatske odnose z Nizozemsko, Belgijo, Norveško in drugimi državami, ki so jih zasedli Nemci.

Pogreb

Pogreb pokojnega Alberta Kutnarja se bo vršil v sredo, ob 6.30 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Jeroma na sv. Pavla pokopališču.

MATERI JE BILO VEČ ZA OBLEKO KO ZA LAST- NEGA OTROKA

Mrs. Catherine Keiper, stara 21 let, je bilo več za obleko kakor za njenega lastnega otroka zato je zastupila svojega 4 mesečnega sina Andreja.

"Otrok je bil bolan, zato sem hotela, da bi resno zbolel, da bi vzel v bolnišnico," je rekla starija. "Če bi ga namreč vzeli v bolnišnico, mi ne bi bilo treba skrbeti, komu naj ga pustim ta čas, ko sem na delu," je rekla.

Mrs. Keiper je bila zaposlena deset dni pri Cleveland Hat Co., kjer je zaslužila po \$3.20 na dan. Zenska, ki je poročena 23 mesecev, ima še enega otroka, ki je star 18 mesecev. Dejala je, da

Collinwood, pozor!

Jutri, t. j. v sredo ob 8. zvečer se v Slovenskem delavskem domu sklicuje sestanek društvenih uradnikov, trgovcev in profesionalcev, ki stanujejo v 32. wardi. Namen sestanka je organiziranje državljanskega odbora, ki bo brez ozira na politično pripadnost šel na delo in pomagal v kampanji, da postane sodnik Frank J. Lausche naš bodoči clevelandski župan.

V 23. wardi tak državljanski odbor že obstoji in tudi Collinwood ne sme zaostati. Ne zamudite seje jutri zvečer!

Novi grobovi

Ivanka Sodja

Kot smo že včeraj poročali, je včeraj zjutraj ob 3. uri preminila na svojem domu dobro poznana rojakinja Ivanka Sodja, rojena Friedhoffer, v starosti 58 let, stanujoča na 1278 East 167 St. Pokojnica je bila doma iz vasi Begunje pri Cerknici na Notranjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 37 leti. Tukaj zapušta štiri sinove: Johna, Louisa, Rev. Maksa, ki je kaplan pri fari sv. Vida in Josepha ter dve hčeri: Jean Gunderson in Heleno, sestro Mary Krajnc, v Detroitu, Mich., pa zapušta brata Franka. Soprog John ji je umrl 16. julija, 1939. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 S. D. Z., društva Friendship Grove št. 125 WC podružnice št. 18 S. Z. Z. in Oltarnega društva Marije Vnebovzette. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8.30 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek v cerkev Marije Vnebovzette nato pa na sv. Pavla pokopališču. Bodi blagi pokojnici lahka ameriška gruda, preostalih pa naše sožalje!

Frank Drassler

K poročilu o smrti Franka Drasslerja se nam dodatno poroča: Frank Drassler, star 54 let, se je včeraj zjutraj kot običajno okrog 8. ure podal na delo v North American banko, na Waterloo Rd. in E. 156 St., kjer je bil uposlen zadnjih 12 let. Ko je z avtom prispel na vogal Rondell Ave. in St. Clair Ave je ustavil avto, nato pa se je mrtev zgrudil nad vodilnim kolesom. Pokojni je bil samski ter je živ pri svoji poročni sestri Mrs. Josephine Becker, 976 Rondell Ave. Doma je bil iz vasi Borovnice, odkoder je prišel v Ameriko, ko mu je bilo osem let. Poleg sestre Josephine, zapušta sestro Mrs. Julijo Nick, bivajočo v Canal Zoni, in dva brata, Johna in Stanleva. Bil je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ in bil je Scout Master ter vojni veteran in član društva sv. Imena pri cerkvi Marije Vnebovzette, kjer je bil zelo aktiven. — Truplo bo ležalo na mrtvaškem odru od srede popoldan naprej, v pogrebni zavodu A. Grdina in Sinovi, odkoder se bo vršil pogreb v petek zjutraj ob 9. uri v cerkev Marije Vnebovzette, nato pa na Calvary pokopališču. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

Zadnja čast

Članice podružnice št. 18 S. Z. Z. so prošene, da se v sredo zvečer ob 7. uri zberejo v pogrebni zavodu August F. Svetek, kjer se bo skupno izkazalo zadnje čast mrtli članici Ivanki Sodji.

PREISKAVA V POŽARU PARNIKA

V pristanišču v Brooklynu je zgorel velik kubanski parnik, čigar požar je zahteval morda dvajset človeških žrtev. — Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

NEW YORK, 18. avgusta. — Danes je nastal na brooklynskem pomolu v New Yorku, kjer je bil zasidran tovorni parnik Panuco, ki je bil last Cuba Mail Line, velik požar, ki je uničil parnik s tovornim vred, kakor tudi pomol, ob katerem je bil parnik zasidran. Parnik je stal pol milijona dolarjev, pomol pa \$350.000. Sodi se, da je v požaru zgorelo okoli 20 oseb, nadaljnjih petdeset pa je bilo nevarno opečenih ali drugače ranjenih.

Vladne, mestne in druge oblasti so uvedle vestno in nujno preiskavo, če ni morda požaru vzrok sabotaza. Uprava parobrodne črte pravi, da je najmanj devet mož posadke mrtvih, 12 pa se jih še vedno pogreša. Oblasti izjavljajo bojazen, da se bodo našla še nadaljna trupla, ko se bo uničen parnik toliko ohladil, da se bo lahko na njem uvedlo preiskavo.

Nagrade

Sledeči so bili srečni na pikniku Združenih mladinskih pevskih zborov zadnje nedelje in dobili nagrade. Prvo nagrado je dobil Mr. Andrew Hočvar, 5125 Stanley Ave., Maple Heights, drugo Mr. F. Maurich, 18622 Chickasaw Ave., tretjo L. N. P. 19406 Keewanee in dalje J. Goddec, 16903 Grovewood Avenue, Frances Budic, 1256 E. 61st St., K. Stefanie 1426 E. 172nd St., Julia Vidrick 19709 Shawnee Ave., društvo "Collinwoodske Slovenke" št. 22 SDZ, J. Bernovt 16001 Holmes Ave. in N. Saby, 3654 E. 108 St. — Kdor izmed teh še ni prejel nagrade, jo lahko dobi, ako se zglaši pri tajnici Miss Ančki Traven, 11202 Revere ali v Černetovi zlatarni, na 6401 St. Clair Ave. in prinese odrezek!

Popravek

V ponedeljek, dne 11. avgusta, smo zabeležili pozdrave, ki nam jih je postal Mr. Frank Trebec iz Detroita, na drugem mestu iste izdaje pa je bilo sporočeno, da se je Miss Mary Debelak vrnila iz bolnišnice. — Tiskarski škrat pa nam je zamešal naslove nad vestmi, tako da je bil naslov "Iz bolnišnice" nad pozdravi iz Detroita, naslov "Pozdrav" pa nad vestjo, s katero se je sporočilo povratek Miss Debelak iz bolnišnice. — Obe prizadeti stranki prosimo oprostjenja.

Seja Slavčkov

Redna mesečna seja "Slavčkov" se vrši nocoj v navadnih prostorih. Starši so prošeni, da se gotovo udeležijo. — Tajnica.

Poroka

Mr. Frank Jesenovec, 26, 5812 Prosser Ave in Miss Helen Koci, 21, 1043 E. 77 St. sta včeraj dobila poročno dovoljenje. Poroka se bo vršila dne 27. septembra. Čestitamo!

Jadransko piknik

Prihodno nedeljo, 24. avgusta priredi pevski zbor Jadran piknik na SNPJ farmi. Priporočamo se cenjeni gostinstvu za obilen poset.

POŽIG CELE VASI

BEOGRAD, 18. avgusta. — V srbskem kraju Gola se je včeraj primeril eden največjih spopadov med srbskimi četniki in nemškimi vojaki. Kakor naznanjajo Nemci, so Srbi napadli tam neki nemški konvoj, v katerem so ubili več nemških častnikov in navadnih vojakov.

Nacistična preiskava je došla, da so prebivalci vasi vedeli za predstojajoči napad, katerega bi bili lahko preprečili, če bi bili to javili Nemcem. Ker pa tega niso storili, je nemški poveljnik ukazal požig cele vasi. Ko se je ogenj razširil, se je primerilo več eksplozij, ko je eksplodirala skrita municija, kar je, kakor pravijo Nemci, nadaljen dokaz, da je bilo ljudstvo v zvezi z "banditi."

Posnemajmo ga!

Mr. Joseph Gornik, naš znan rojak in krojač na 15625 Holmes Ave., nam je poslal po pošti \$5.00 za kampanjo županskega kandidata Franka Lauscheta, ter je v pismu pripomnil:

"Ako bi bil bogat, bi Vam poslal \$5000 ker pa nisem bogat, pošiljam samo \$5 z dobrim namenom. Franceta poznam 40 let in vem, da bo izvoljen. Pomagajmo mu, kolikor moremo po svojih skromnih močeh."

Baš iz vzrokov, ki jih Mr. Gornik sam navaja, je storil s svojimi petimi dolarji dobri in koristni stvari večjo uslugo, kakor bi jo bil morda storil hladno računajoč bogatin s \$5.000. Iskrenost, ki je Gorniku ne manjka, ni na prodaj in se je ne more kupiti z nobenimi tisočaki. — Zato, iskrena hvala! — Našemu zastopniku Steblaju je izročil Mr. Jelerčić, znani cvetličar in papirar na Waterloo Rd. \$5.00, Mr. Frank Podboršek pa je daroval v našem uradu v isti namen \$1.00. — Vsem skupaj iskrena hvala!

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Joe Pavkovic, 1246 Addison Rd., so se v nedeljo zjutraj pojavile vile rojenice in pustile krepkega sinčka, prvorojenčka, težkega 9 in pol funta. Dekliško ime matere je bilo Betty Novak ter je hči Mrs. Mary Novak Stemač, 1246 Addison Rd. in tako je Mrs. Stemač prvič v svojih 51 letih postala stara mati. Mlada mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici ter se dobro počutita. — Čestitamo!

Na obisku

Iz Uniontown, Pa. se nahajata na obisku Mrs. Frances Furlan in hčerka in sicer pri Mr. in Mrs. Joe Reseticih, 15012 Hale Ave., kjer ju prijatelji lahko obiščejo. Zelimoj jima obilo zabave v naši sredi!

Selitev

Mr. in Mrs. Frank Hribar sta se preselila iz Waterloo Rd., na 984 E. 222nd St., kjer bosta vedno imela na razpolago vsakovrstna vina, pivo in druga okrepčila. Se priporočata za obisk.

Ely bo zopet kandidat

Charles R. Ely, bivši župan v Euclidu, je naznanil, da bo pri letošnjih volitvah zopet kandidiral za župana v prizadevanju, da porazi sedanjega župana Kenetha J. Simsa, ki županuje Euclidu že zadnja štiri leta.

RAZPRAVA MED U. S. IN JAPANSKO SREDI NAPETOSTI

Japonska trdi, da ščuva Amerika Rusijo na Japonsko. - Rusija ima na Daljnem vzhodu milijon mož in 100 podmornic.

JAPANSKA SPOZNAVA, DA SE NE BO DALO Z BLUFOM NIČESAR VEČ DOSEČI

TOKIO, 19. avgusta. — Ameriški poslanik Joseph C. Grew je imel danes z japonskim ministrom zunanjih zadev Tayodo važno konferenco, ki je trajala več ur.

Japonska pravi, da hujskajo Zedinjene države Rusijo na vojno z Japonsko. Poroča se, da se mobilizira ruska daljnovzhodna armada, ki šteje milijon izbornih obožanih mož, kateri se sedaj koncentrirajo ob meji Sibirijske. Poleg tega ima Rusija v Vladivostoku 100 podmornic in mnogo naglih motornih vozil.

Odhod Čiangkajšeka v Moskvo? Vse japonsko časopisje besno napada ameriško - angleško rusko sodelovanje ter poroča, da bo odšel kitajski maršal Čiangkajšek te dni na konferenco v Moskvo.

Japonski zunanji urad natančno proučuje izjavo ameriškega državnega departmenta, v kateri je rečeno, da Japonska ne dovoli odhoda 100 Amerikancem, ki žele odpotovati z ameriškim parnikom "President Coolidge" iz Japonske v Ameriko.

Konec japonskega blufa in "blackmaila"

Vsa znamenja kažejo, da je japonska vlada stopila na zavore svoje ekspanzijske politike, odkar je ugotovila, da se ne bo dalo z blufom ničesar več doseči, temveč da se bo morala sproprijeti s tremi velesilami — Ameriko, Veliko Britanijo in Rusijo.

Individualna junaštva ruskega ljudstva in posameznih ruskih vojakov

Dvanajst let stari deček ubil šest nemških častnikov in sebe. — Junaška dogodivščina dveh ruskih vojakov.

MOSKVA, 18. avgusta. — ruske armade. Nenadoma pa sta začula nemško govorico. Splazila sta se bliže ter opazila na gozdni poti neki nemški tank, pozledel na njem, pa se sedeli v travi trije nemški vojaki ter popivali. Ko so se Nemci opili, sta jih Rusi napadla, nakar sta se polastila tanka ter se odpeljala z njim v smeri proti vzhodu. Ko sta prevozila približno pet kilometrov, so se začuli klici nemške straže. Jaščenko je tedaj pomolil glavo in tanka ter izrekel naglas nemško kletvico, ki jo je često slišal od Nemcev.

Mimo straže na letališču

Nemški stražnik je vsekar domneval, da je stvar v redu ter pustil tank mimo. Kmalu nato sta prispela Jaščenko in Ustinov z nemškim tankom do nekega nemškega letališča, na katerem je bilo približno 20 bombnikov in bojnih letal. Vojaka sta obrnila tank s pota v sredo letališča ter se s polno naglico poglala preko njega. Začulo se je kričanje, toda ničesar ni moglo ustaviti pogumnih vojakov.

"Tank je šel s polno naglico preko polja, lomeč pod seboj nemške bombnike. Ko sta pripotela zopet v gozd, sta skočila iz tanka ter ga zapalila, nakar sta se pod varstvom noči in konfuzije med Nemci splazila naprej ter srečno dosegla vrste ruske armade.

Sovjetska tankovska vojska

Jaščenko in Ustinov sta pobegnila iz obkroževnega kroga ter sta se ponoči plazila proti črtam

REGISTRIRAJTE SE!

Vsi, ki žele voliti v mestnih primarnih volitvah dne 30. septembra in nato pri splošnih volitvah 4. novembra, se morajo registrirati, ako niso še nikoli prej volili ali če niso volili pri zadnjih dveh glavnih volitvah. Čas za registracijo imate samo do 30. avgusta; po tem dnevu se ne bo mogel nihče več registrirati ter ne bo mogel voliti ne pri primarnih ne pri splošnih glavnih volitvah. Dne 26. avgusta bodo odprli na raznih krajih mesta gotove prostore, kjer se bo vršila registracija. V mestni hiši pa se lahko registrirate vsak dan, in sicer v uradu volilnega odbora. — Torej, registrirajte se!

POLJSKA ZRAČNA SILA V ANGLIJI

LONDON 17. avgusta (ONA) — V sedanjih angleških zračnih ofenzivah proti Nemčiji in Franciji sodelujejo trije poljski zračni skadroni, ki delujejo kot posebna poljska zračna sila. Ta nova poljska zračna sila je sestrelila pretekli mesec 20 nemških letal nad Rokavskim prelivom.

Poljski letalci, ki se zdaj borijo v Angliji, so sestrelili v bitki za Poljsko 500 nemških letal, odkar delujejo v Angliji, pa že 250 nemških bombnikov in bojnih letal.

Siam, kraljestvo belega slona

Ker je zdaj država Siam v ospredju politike glede Daljnega vzhoda, bo na mestu, če si jo nekoliko natančneje ogledamo. Splošni pregled Sijama — Kraljevina Siam leži v Zadnji Indiji. Na zahodu meji na angleško Birma, ki je postala važna z zaprtjem in zopetnim odprtjem birmanske ceste na Kitajsko. Na severu meji Siam na Kitajsko, na vzhodu na Francosko Indokino, na jugu pa prehajajo v polotok Malaka, čigar južni konec je v angleški lasti. Obsega 518.000 štirjaških kilometrov ter ima 14.456.000 prebivalcev.

Podnebje ima tropsko. Poleti je pod vplivom jugozahodnega vetrov monsum, ki prinaša močno deževje, pozimi pa piha severovzhodni suhi monsum. Veliki siamski reki sta Mekong (800 km), ki v zgornjem toku razmejuje Siam od Francoske Indokine, in Menam (700 km). Menam se izteka v Siamski zaliv pri glavnem mestu Bangkok (okrog 1 milijon prebivalcev). Drugo največje siamsko mesto je Ajutia severno od Bangkoka.

Gospodarske in verske razmere
Glavna panoga siamskega gospodarstva je poljedelstvo. Najvažnejši poljedelski pridelki pa so riž, bombaž, kaučuk, poper, koruza, tobak. Izvažajo velike količine lesa. Med rudami je omeniti cin, premog, železo, cink, antimon, živo srebro in sol.

Glavni izvozni predmeti so riž, cin in les. Že leta 1930 je imel Siam 2.862 km železnic, v zadnjih desetih letih so jih še nekaj zgradili. Velik del siamskega prometa, zlasti izvoznega in uvoznega, gre po morski poti skozi glavno pristanišče Bangkok.

Velika večina Siamcev je budistična. V državi je 16.500 budističnih templjev in 133.000 budističnih menihov. Katoličanov je 40 do 50 tisoč, protestantov pa okoli 20.000.

Vojaški pregled

Sijamska armada ima po službenih podatkih 21 pehotnih bataljonov, 13 konjeniških eskadronov, 8 artiljerijskih skupin, 2 inženirska bataljona, 3 protiletalske enote in nekatere druge manjše enote. Letal ima 207. Že pred 25 leti so uvedli v Siamu splošno vojaško dolžnost. Vojaški zakonik, ki so sedaj v veljavi, so iz leta 1917. Vsak telesno zdrav moški je med 21. in 22. letom poklican k vojakom. Pod zastavo služi vsak vojak 2 leti, nato je 7 let v prvi, 10 let v drugi in 6 let v tretji rezervi. — Stalno imajo pod orožjem 24.468 vojakov in 1933 oficirjev. Vojaško organizirane formacije imajo poleg tega tudi stalno pod orožjem 12.498 vojakov in 471 oficirjev. V letalski službi je v

mirnem času 1336 vojakov in oficirjev.

Sijamska vojna mornarica ima dve 4200-tonski križarki najnovejšega tipa, štiri manjše bojne ladje za obrambo obale, eno kontra torpedovko, 14 torpedovk, 4 podmornice, več rušilcev ter 14 drugih manjših enot.

Siam v svetovni politiki

Med francosko vlado in Siamom so bila daljša pogajanja, ker je Siam želel popraviti meja ob reki Mekong. Francozi so odgovorili odklonilno. Junija preteklega leta je sklenil Siam nenapadalno pogodbo z Anglijo in Francijo, z Japonsko pa prijateljsko pogodbo.

Še v 18. stoletju je spadal ves Malajski polotok pod siamskega kralja. Malajska plemena so mu plačevala tribute. V prvi stik z Evropo je prišel Siam po grškem pustolovcu Konstantinu Phaulkonu, sinu nekega grškega gostilničarja, ki si je znal pridobiti naklonjenost siamskega kralja Phra Nararia in je postal ministrski predsednik v Siamu. V tem času so prišli v deželo tudi prvi misijonarji. Narariva žena je bila krščena Japonka. Kmalu je prišla v deželo tudi francoska vojaška ekspedicija, ki pa so jo z velikimi izgubami

Siamci napodili iz dežele. V bojnih pred Francozi so se Siamci podali pod angleško zaščito, ki niso hoteli pustiti Francozom zasedbe Sijama, Angleži sami so si ob različnih prilikah pridružili Singapore na jugu Malajskega polotoka, nato pa še nekaj zaledja, ki znaša skupno 132.000 štirjaških kilometrov.

Francija, ki si je v drugi polovici 19. stoletja pridobila Francosko Indokino, je od vzhodne strani stalno ogrožala Siam. Po angleškem posredovanju je prišlo po daljših bojih nazadnje le do dogovora med Francozi in Angleži. Po tem dogovoru je bila zagotovljena nedotakljivost Sijama.

Siam se modernizira

Današnji Siam je še vedno po svojem značaju azijska država, vendar se na vso moč trudi, da bi se modernizirala. Tako znaša železniško omrežje v državi že nad 3.000 km, zračno pošto imajoč zadnje čase so že izurili več oddelkov letalske posadke. V gospodarskem oziru Siam napreduje. Umno poljedelstvo v riževih nasadih je povečalo rižev pridelok, ki ga izvažajo predvsem v preobljudeno Javo. Važno politično vprašanje za Siam je ureditev odnosov s Kitajci. Kitajci se stalno izseljujejo v Siam. Danes je že tretjina siamskega prebivalstva ki-

tajske krvi. Mešani zakoni med Siamčankami in Kitajci in obratno se množe. Kitajska kri se pri takih zakonih vedno močno polkaže in Siamci se boje za svojo staro narodnostno pokolenje.

Orjaške piramide v Egiptu so gradili tisoči sužnjev

Egipt je zdaj tako rekoč že v vojni vihri. Šteje okrog 15 milijonov ljudi. Glavno mesto je Kairo, ki ima nad milijon prebivalcev in kjer vlada svojo državo mladi kralj Faruk.

Politično je Egipt na strani Anglije, ki ima tu svoje vojaštvo letalska in pomorska oporišča, izmed katerih je največje v Aleksandriji.

Na zunaj ni dosti drugačnaka, kakor je bila država pred več tisoč leti. Nil teče z isto silo kakor za časa faraonov. Puščava je ostala prav tako brezmejna. Velikanske piramide se še zmorem vzdigujejo visoko pod nebo kakor v faraonskih časih.

Velika piramida je vsekakor največji spomenik, kar jih je bilo zgrajeno na zemlji sploh. — Prav tako, kakor se je dvigala proti nebu pred 6000 leti, tako

se dviga še danes. Sodobni praktični človek se nehoti vpraša, čemu služi ta velikanski stvor zidanega kamenja. Dvajset dolgih let je tisoče in tisoče sužnjev delalo samo piramido pri Kairu. Ta spomenik, ki je bil določen, da sprejme ostanke egipčanskega kralja, je trikrat širši od velikanske cerkve sv. Petra v Rimu v kateri je prostora za okrog 12.000 ljudi. Piramida je visoka 137 m in pokriva 50.000 kvadratnih metrov površine. Zanj je bilo treba 2.500.000 kubičnih metrov kamena.

Ozek, proti severu obrnjeni vhod v piramido drži v prav tako ozek hodnik, ki se počasi spušča v globine piramide. Trije vodniki povedejo potnika v to skrivnostno temo, ki je legla sem pred tolikimi stoletji. Razlika med solncem zunaj in gostoto v notranjosti je taka, da objame človeka nehoti strah. Pot navzdol je težavna. Drži po ozkih hodnikih, iz katerih veje tisočletni dih plesnobe. Večkrat se je treba celo plaziti po kolenih in gaziti po blatu. Slehernega potnika prevzame na tej poti ena sama želja: čimprej na sonce, na čisti zrak, kjer se bo spet prikazalo nad njim vedro nebo. Petdeset odstotkov potnikov in obiskovalcev se obrne že na pol poti. Pogumni nadaljujejo pot do sredine piramide, kjer je sarkofag s faraonovim truplom.

Egipčanski vodniki so se navadili na mučne občutke Evropejcev v mrtvaški sobi faraona in jih znajo izkoristiti, da od njih dobe čim več. V najhujšem trenutku jim že kako ugasne svetiljka v roki in takrat obljubi vsakdo vse, kar hoče od njega, samo da spet prižgo svetilko in da ga povedejo nazaj na prosto, proč od teh 40 stoletij človeške zgodovine, ki spi na dnu piramide ob faraonovem truplu.

Učinkovost propagande

Neki ameriški častnik, ki je bil več mesecev zaprt v Nemčiji radi osumljenja špijonaže in se je pred kratkim vrnil domov, pripoveduje zanimivo zgodbo, ki prikazuje temeljitost in učinkovitost nacistične propagande med nemškimi narodom.

Častnik se je spustil v razgovor z nekim častnikom, ki je vodil preiskovalno razpravo.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

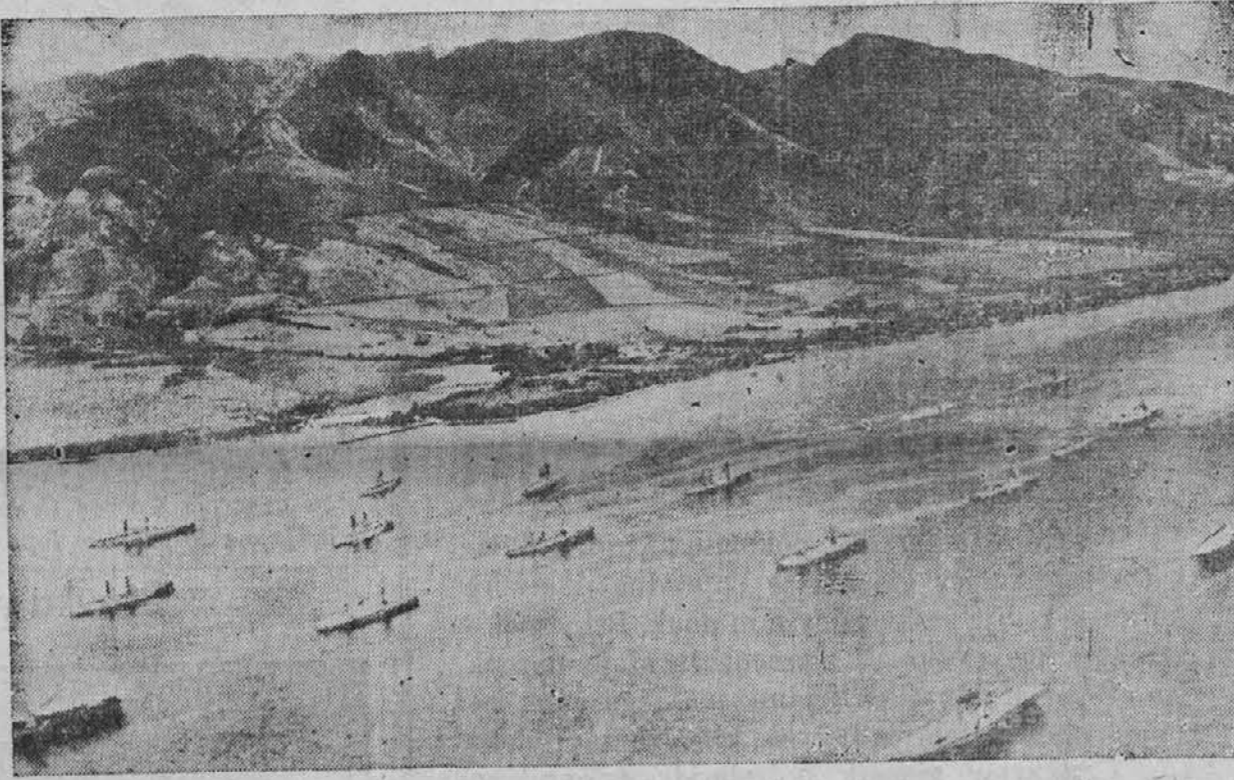

AND THANKS A MILLION FOR TELLING ME ABOUT MIRACLE WHIP. MY WHOLE FAMILY LOVES IT!

The Salad Dressing Millions prefer!

Ameriška mornarica plove iz Havaja

Na sliki vidimo ameriške bojne ladje v Havaju, "ameriškem Gibraltarju vzhoda." Ameriške ladje so odplule z zapečatenimi povelji iz tukajšnjega vodovja kmalu nato, ko je ameriška vlada "zamrznila" japonske kredite v Zedinjenih državah.

**SEZNAVITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM ...**

'Enakopravnosti'

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

BUY YOUR POST OFFICE OR BANK

HAIR-BREADTH HARRY

Častnik je začel zabavljati proti Rooseveltu, češ, da je pod kontrolo židov, le-ti pa da kontrolirajo vse ameriško časopisje, kar je vzrok, da se nacističnega režima v Ameriki ne razume. Častnik je odgovoril, da ako je to resnica, kako je bilo potem mogoče, da je več kot 80 procentov vseh ameriških listov v minuli volilni kampanji vodilo boj proti Rooseveltu.

Nemec seveda za to ni mogel dati pojasnila, temveč samo ne-verno je zmaljal z glavo, češ, pa je le res, da židje kontrolirajo javno mnenje v Ameriki. Tu se prikazuje učinkovitost Hitlerjevega propagandnega aparata, ki poudarja, da se vsaka laž, posebno še, ako je dovolj velika, prej ali slej zabije ljudem v glavo, ako se jo dosledno ponavlja. "Napredek"

EXTRA!

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A

Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

If you like MILD cheese flavor here's the kind to get

● Velveeta spreads like butter... slices with cheddar... melts and toasts to perfection. Delicious! Contains milk protein, milk minerals, vitamin A and vitamin G.

THE CHEESE FOOD THAT'S DIGESTIBLE AS MILK ITSELF!

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while others' nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.

So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to **HEAL WOMEN.**

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "women's" tonics obtainable. Try it!

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!

Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of **WOMEN** HAVE BEEN ABLE TO **GET NEW ENERGY**

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—**SNAP OUT OF IT!** No man likes a dull, tired, cross woman—

All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. **WELL WORTH TRYING.**

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you.

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

ARTUR BERNEDE:

22

Tajna dvorane barbarskih bogov

Pustolovski roman

VI. POGLAVJE

Med tem, ko so se v Chantevogovi hiši odigravali pravkar opisani dogodki, se je ustavil pred hišo gospodične Desrochesove taksi. Iz njega je stopila dama vsa v črnini. Bujni neostriženi lasje so ji kakor zlato valovje silili izpod krepastega klobuka, ki ga je ogrinjal dolgi pajčolan. V nvanjosti te dame ni bilo nič umetniškega, nič moderne, še pariškega ne...

Vsekako mu je morala dati dobro napotnico, zakaj mož je jadrno skočil s svojega sedeža, pomagal dami v voza, postavil njen potni kovčeg pred vrata ter počakal, da je pozvonila in da so ji odprli. Nato se je vrnil na svoje mesto.

V velikem salonu je med tem Maurice de Thouars z žalostnim obrazom pripovedoval baronu in baronici Papillonovi o Simoninih poslednjih trenutkih. Oba sta mu s skrbno naučeno prepovednostjo buljila v obraz. Maurice de Thouars je govoril:

"Naša uboga prijateljica je do poslednje minute svojega življenja mislila, da spet vidi to prokletko pošast."

Baronico je izpreletela zona. Njen soprog se je ravno pripravljaj, da bi izpregovoril pokojnici v spomin nekaj ganljivih besed, ko je prišel sobar in naznanil:

"Gospa Mauroyeva se je pravkar pripeljala."

Maurice de Thouars je vstal in vprašal:

"Simonina sestra?"

"Mar je imela gospodična Simonina sestro?" je vzkliknila baronica.

"Da... Omožena je na deželi... Videli sta se zelo redko."

"Pojdva," je rekel baron Papillon.

"Ne, ostanite še, prosim," se je uprl Maurice de Thouars.

"Gospa Mauroyeva bo srečna, da vas spozna."

Šel je v predsobje, kjer je čakala gospa Mauroyeva, se ji spoštljivo naklonil in se predstavil:

Gospa v črnini mu je dostojanstveno vrnila pozdrav. Maurice de Thouars je nadaljeval:

"Gospodična sestra je bila tako dobra, da me je smatrala za svojega prijatelja."

Obrnil se je k Julietti in sobarju, ki sta stala pri potnem kovčegu in čakala, da jima kdo kaj ukaže.

"Spravita prtljago v sobo, ki jo je dala gospodična Bergenova pripraviti za gospo Mauroyeva..."

Nato je z vso vljudnostjo povabil gospo v salon. Ko sta jo Papillonova zagledala, sta vstala in napravila še sočutnejši obraz. Maurice de Thouars ju je predstavil:

"Baron in baronica Papillon... dva dobra stara prijatelja gospodične Desrochesove."

Baronica je naglo stopila k novodošlici in z objokanim glasom rekla:

"Verjemite, gospa, da živo sočustvujete z vašo bolešjo."

Gospa Mauroyeva, ki jo je žalost tako težila, da se je komaj še brzdala, je zahvalila dvojico z ganjenim mahljajem roke...

Nato se je obrnila k Mauriceu de Thouarsu, rekoč:

"Dobila sem vašo brzojavko. Solze so ji zadušile glas."

Maurice de Thouars je poprosil gospo Mauroyeva, naj sede na kanape...

Sedla je in trudem nadaljevala, boreč se s solzami, ki so ji zalivale oči:

"Uboga Simona! Že dolgo je, kar sva se zadnjič videli... Ni-

ni siva bili istih nazorov niti nisva enako gledali na življenje... A vendar sem jo imela od nekaj iz srca rada."

"Velikokrat mi je pripovedovala o vas."

"Rada bi jo še enkrat videla!" je rekla gospa Mauroyeva.

Maurice de Thouars je odvrnil:

"V atelierju leži, kakor je sama želela... Dovolite, da vas popeljem k njej!"

To reki je grof ponudil Mauroyevi roko. Baronica je poprosila:

"Ali dovolite tudi nama dve-ma...?"

Maurice de Thouars je pokimal. Vsi štirje so odšli v atelier...

Ko so stopili vanj, je gospodična Bergenova pravkar molila ob Simoninem mrtvaškem odru.

Vstala je, pohlitala h gospo Mauroyevi in ji stisnila roko. Odvedla jo je k divanu, med tem ko so ostali oni trije v ozadju.

Gospa Mauroyeva se je tožno zagledala v sestriino truplo.

"Nič se ni izpremenila!" je rekla tiho.

Pristopila je k pokojnici in pritisnila ustnice na njeno čelo, nato je pokleknila in jela moliti.

"Pojdva!" je rekla baronica Papillonova svojemu možu. "Srce me boli od tega prizora!"

Maurice de Thouars ju je spremil do hišnih vrat. Ko sta mu še enkrat zatrdila svoje prijateljstvo in globoko sožalje, se je vrnil v salon in pritisnil na gumb električnega zvonila. Juliette je prihitala v sobo.

Maurice de Thouars jo je vprašal:

"Ali ste spravili prtljago na vrh?"

"Da, gospod grof, a potnega kovčega nisem mogla odpreti, ker ima gospa Mauroyeva ključ pri sebi."

"Prav, hvala vam."

Gospa Mauroyeva se je vrnila, oprta na gospodično Bergenovo. Solze so ji drle po licu. Družabnica jo je vprašala:

"Ali želite, da vas spremim v

Išče se

dekle ali starejšo žensko za hišna opravila. Dober dom. Plača po dogovoru. — 956 East 185 Street., IVanhoe 7330.

Naprodaj

je moderna hiša, 6 sob, 3 garaže. Nahaja se blizu šole; tlakovana cesta je že plačana; — v Maple Heights. — Naslov se izve v uradu "Enakopravnosti".

Moški dobi

delo oskrbnika v restavraciji. — Vpraša se na 390 E. 156 St.

DEKLETA IN ŽENE

Alli veste, da si boste prihranile precej denarja, če si naročite za bodočo zimo fino STERLING SUKNJO ali FUR COAT naravnost iz tovarne SEDA na "WILL-CALL"

STERLING SUKNJE so od \$14.50 naprej

FUR COATS so od \$69.00 naprej

Ne odlašajte, samo pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG — 1034 Addison Rd.

ENdicut 8596 — ENdicut 3426

Spent Happy Days at CEDAR POINT on Lake Erie. FINEST BEACH IN THE WORLD ALL SPORTS AND AMUSEMENTS. Dance nightly in Grand Ballroom to famous radio bands such as ORRIN TUCKER, GLEN GRAY, TED WEEMS, GENE KRUPA, and others.

vašo sobo?"

"Da, rada bi bila sama."

Maurice de Thouars je pristopil in pokazal na Julietto:

"To je Simonina spletnična."

Gospodična Bergenova je hitro dadala:

"Izvrstno in zelo vdano dekle, ona vam bo stregla."

Vsa strta sem," je zahlipala gospa Mauroyeva.

"Pojdva, prosim," je dejala Skandinavka. "Treba je, da se nekoliko spocijete."

Nekaj ur po teh besedah je Elza Bergenova v velikem salonu drugovala gospo Mauroyevi.

Med tem, ko je Juliette podajala čaj, ji je pripovedovala o poslednjih urah njene sestre. Tedaj je stopil v salon komornik in naznanil:

"Ravnatelj kriminalne policije je prišel!"

Nekoliko presenečena je Skandinavka vstala.

"Česa išče tu?" jo je vprašala gospa Mauroyeva.

"Ne vem... A težko ga je zavrniti... Če pa ne marate videti, ga dam povabiti v drugo sobo."

"Ne," je rekla gospa Mauroyeva. "Rajši sem prisotna... Zdaj, ko ste me tako ljubeče potolažili, se čutim dovolj močno, da prenesem vse te težke stvari."

Družabnica je naročila Dominiku, naj povabi gospoda Fervala noter. Policijski ravnatelj je pozdravil Elzo Bergenovo in se nato ozrl na gospo Mauroyeva, ki je bila obsedela na svojem stolu, vsa pogreznjena v bol.

Skandinavka je šepnila visokemu uradniku na uho:

"To je sestra gospodične Desrochesove... Zelo ji je hudo."

Ferval se je spoštljivo priklonil gospo Mauroyevi, ki se mu je zahvalila za lahkim nagibom glave. Nato se je obrnil k družabnici in resno dejal:

"Mučna dolžnost me je privedla k vam."

Elza Bergenova ga je začude-

Naprodaj

je pet akrov zemljišča, na Minor Rd., od Chardon Rd. — Cena \$1,250. — Poizve se pri F. INTIHAR, 630 E. 222nd St.

Ako iščete

dobrega popravljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR 16131 St. Clair Ave.

General električne ledenice General električne kuhinjske peči

Magic Chef in Tappen kuhinjske peči

kupite vedno po zmereni ceni pri

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo Pohištvo in vse potrebščine za dom

6612 ST. CLAIR AVE. HEnderson 2978

no pogledala. Gospa Mauroyeva se dozdevno ni menila za to, kar se je godilo okoli nje. Policijski ravnatelj je nadaljeval:

"Čeprav civilni zdravnik še ni pregledal trupla gospodične Desrochesove, nas sumljivi dogodki, o katerih ni poučen nihče razen nas, vendar silijo k opreznosti. Sami boste priznali, da je nastopila smrt gospodične Desrochesove ob zelo čudnih okoliščinah."

"Kaj pravite, gospod!" je začuden in razburjeno odvrnila Skandinavka. "Zatrjujem vam, da se motite; našo ubogo prijateljico je zadela srčna kap."

"Preiskovalni sodnik ni tega mnenja."

"Ali smem vprašati, na kaj se opirajo dvomi tega uradnika?"

"Žal mi je, da vam ne morem odgovoriti. Dokler ni nasprotne odredbe, se mora preiskava vršiti v popolni tajnosti. Povedati smem samo to, da je dala sodnika nalog, preložiti pogreb do medicinske preiskave trupla."

"To pomeni obdukcijo..."

"Ki se mora čim prej izvršiti."

Pri teh besedah se je gospa Mauroyeva vzravnila in vzkliknila z obrazom spačenim od bolečine:

"Moja sestra!... Moja uboga sestra!... Oh! Ne, tega ne!... Samo tega ne!"

Policijski ravnatelj se je vljudno obrnil k njej:

"Žal mi je, milostiva... Sklep sodišča je nepreklicen..."

Gospa Mauroyeva je zaprosi-

VELIK PIKNIK

Skupnih društev SSPZ V NEDELJO 31. AVUGSTA na Pintarjevi farmi.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite uradništvu, ki bo radi volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____ NASLOV: _____ Zastopnik: _____ Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19_____

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HEnderson 5311 — HEnder-son 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO 955 East 76th Street

JOHN PETERKA 1121 East 68 Street ENdicut 0653

JOHN STEBLAJ 1145 East 169 Street KEenmore 4680W

na bolešno spačenem obrazu go- ka." "Pustite me, naj še ostane pri njej..." je vzdihnila Simonina sestra.

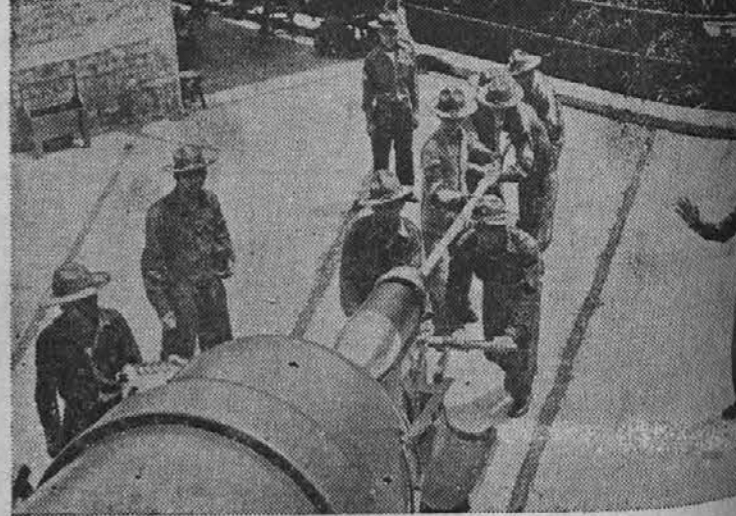
"Morali bi si privoščiti počit-

Starejši baseball igralci

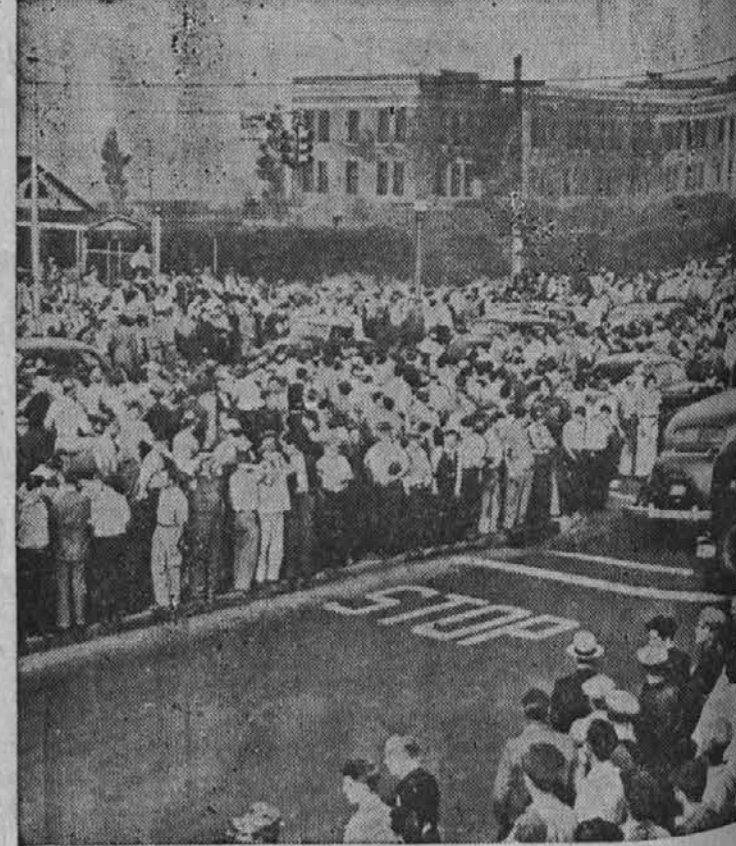
Na sliki so trije baseball igralci, ki so bili slavni v prejšnjih dneh. Od leve na desno so: Tris Speaker, Babe Ruth in Ty Cobb.

Filipinci v ameriški armadi

Kakor smo že poročali, je predsednik Roosevelt odločil vključitev filipinske vojske v armado Zedinjenih držav, čemer je prišlo 150,000 filipinskih vojakov pod poveljstvom našega generala George Grunerta. Na sliki vidimo Filipince, upravljajo z 10-palčnim topom.

Stavka v ladjedelnici

Na gornji sliki vidimo nekatere izmed 14,000 delavcev, ki so zastavkali v ladjedelnici v Keranyju, N. J., o kateri stavki smo poročali v našem listu. S to stavko je zastalo delo na dvajsetih križarkah, šestih rušilcih, treh tankerjih in dveh tovarniških parnikih.

Rusko mesto v plamenih

Besedilo, ki spremlja gornjo sliko, katero so posneli v Berlinu, pravi, da "Dunaburg gori." Dunaburg je mesto Dvinsk v Rusiji. Tu je bilo veliko središče ruske armade.